

(Elforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	DONG Energy Eldistribution A/S	
OVER	Energitilsynet afgørelse af 2. februar 2011	5. september 2011
OM	ansøgning om at hæve reguleringsprisen som følge af nødvendige nyinvesteringer (indtægtsrammen)	J.nr 1011-11-3-20 SSH -EKN

NÆVNETS	Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN-	Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING	Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
I SAGEN	Konsulent, civilingeniør Knut Berge
	Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann

NÆVNETS	
AFGØRELSE	Energitilsynets afgørelse af 2. februar 2011 <u>stadfæstes</u> .

Energiklagenævnet har den 1. marts 2011 modtaget DONG Energy Eldistribution A/S' (herefter benævnt klager) klage over Energitilsynets afgørelse af 2. februar 2011. Ved afgørelsen hævdede Energitilsynet klagers reguleringspris som følge af nyinvesteringer i kabellægning 2005-2009, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens¹ § 13, stk. 1, nr. 1. Klager ønsker, at forhøjelsen af indtægtsrammen skal ske på en anden måde end bestemt af Energitilsynet.

Sagens baggrund

Klager driver efter bevilling netvirksomhed i Storkøbenhavn og Nordsjælland. Klager er opstået via en fusion mellem netvirksomhederne DONG Energy Nord Elnet A/S, DONG Energy City Elnet A/S og DONG Energy Frederiksberg Elnet A/S. Fusionen skete med virkning fra 1. januar 2009. I perioden fra 2005-2009 foretog de tre oprindelige netvirksomheder en kabellægning af 0,4 kV luftledningsnet. Energitilsynet forhåndsgodkendte i breve af henholdsvis 5. august 2005, 14. marts 2007 og 21. maj 2007, at investeringerne i kabel-

¹ Bekendtgørelse nr. 1520 af 23. december 2004 om indtægtsrammer og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af lov om elforsyning. Nugældende bekendtgørelse nr. 335 af 15. april 2011

lægningen var nødvendige nyinvesteringer i henhold til indtægtsrammebekendtgørelsen. Energitilsynet har herefter ved den påklagede afgørelse hævet klagers reguleringspris som følge af investeringerne i kabellægningen. Energitilsynet har beregnet de årlige forøgelser af klagers reguleringspris for hvert af årene 2005-2009 ved at dividere den tilladte stigning i de oprindelige elnetselskabers indtægtsrammer med mængden af transporteret el i de oprindelige elnetselskaber. For år 2010 og frem har Energitilsynet estimeret den årlige tilladte forhøjelse i klagers reguleringspris som følge af idriftsættelsen af selskabets nødvendige nyinvesteringer under den forudsætning, at selskabets transport af elektricitet forbliver konstant over perioden 2019 – 2048. Forhøjelsen af reguleringsprisen fastsættes som et beløb i kroner og indregnes i reguleringsprisen, når den leverede mængde el kendes. Klager finder derimod, at forhøjelsen skal fastsættes som faste tillæg til reguleringsprisen, således at indtægtsrammen vil variere i forhold til mængden af transporteret elektricitet.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH –EKN

Side 2 af 23

Den påklagede afgørelse

Af den påklagede afgørelse af 2. februar 2011 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Afgørelse vedr. ansøgning om forøgelse af indtægtsramme

Energitilsynets sekretariat har færdigbehandlet DONG Energy El-distribution A/S' ansøgninger om en forøgelse af selskabets indtægtsramme som følge af nødvendig nyinvesteringer i perioden 2005-2009, jf. Bekendtgørelse nr. 1520 om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven (Indtægtsrammebekendtgørelsen). Ansøgningerne drejer sig om projekter vedr. kabellægning af luftledninger hos de 3 oprindelige DONG Energy elnetselskaber (DONG Energy Nord Elnet A/S, DONG Energy Frederiksberg Elnet A/S og Dong Energy City Elnet A/S).

Afgørelse:

Energitilsynets sekretariat hæver DONG Energy Eldistribution A/S' reguleringspris som følge af investeringerne i kabellægning 2005-2009, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 1 nr. 1 (nødvendige nyinvesteringer).

Forhøjelsen for DONG Energy Nord Elnet A/S fremgår af tabel 1a. Forhøjelsen for DONG Energy Frederiksberg Elnet A/S fremgår af tabel 1b. Forhøjelsen for DONG Energy City Elnet A/S fremgår af tabel 1c.

[...]

Lovgrundlag

I forbindelse med kabellægningsprojekterne i perioden 2005-2009 har de 3 oprindelige selskaber foretaget bindende økonomiske dispositioner inden ændringsloven trådte i kraft den 8. oktober 2008.(L386 af 20. maj 2009). Energitilsynets sekretariat skal derfor behandle ansøgningen efter den på daværende tidspunkt gældende lovgivning.

[...]

Ved beregning af det beløb, der skal forrentes og afskrives gennem forhøjelsen af reguleringsprisen, skal der ud over selve anlægssummen også tages hensyn til demonteringsomkostninger, sparede driftsomkostninger og nye driftsomkostninger. DONG Energy Eldistribution A/S har indberettet oplysninger herom i ansøgningen. Energitilsynets sekretariat har lagt disse oplysninger til grund i beregningerne.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 3 af 23

Energitilsynets sekretariat har korrigeret DONG Energy Eldistribution A/S beregning af opgørelsen af anlægsinvesteringen, således at indtægterne for salg af skrot (kobber) fratrækkes anlægssummen.

Baggrunden for denne korrektion er, at det fremgår af § 13, stk. 2 i BEKENDTGØRELSE 1520 om indtægtsrammer af 23. december 2005, at:

”Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning, såfremt virksomheden dokumenterer, at der ikke inden for de med investeringen, jf. stk. 1, nr. 1, forbundne driftsomkostninger, indtægter og besparelser er tilstrækkelig grundlag for at sikre afskrivning og forrentning svarende til den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint af investeringen. Forhøjelsen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skal sikre, at mankoen dækkes. Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer kan indregnes i reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet fra idriftsættelsestidspunktet af aktivet.”

Det betyder efter Energitilsynets sekretariats vurdering, at de indtægter som virksomheden opnår i forbindelse med investeringen (herunder salg af skrot) skal fratrækkes anlægssummen – og forhøjelsen af reguleringsprisen alene skal sikre, at resten af anlægssummen(mankoen) bliver dækket.

Det fremgår i øvrigt af Energitilsynets vejledning fra 2005 vedr. ansøgning om forhøjelse på baggrund af nødvendige nyinvesteringer

ger, at anlægssummen skal opgøres ved, at der fra investeringsløbet fratrækkes "salg af demonterede anlæg". Indtægter ved salg af skrot fra elkabler er efter Energitilsynets sekretariats vurdering indtægter ved salg af demonterede anlæg.

For anlægsinvesteringerne fra 2005 får selskabet som følge af idriftsættelsestidspunktet (1. september) eksempelvis 4/12 af årets forrentning og hele afskrivningen i idriftsættelsesåret.

$$\Delta \text{ indtægtsramme}_{2005} = (4/12) [\text{forrentning}_{\text{nyinvestering}_{2005}}] + \text{Afskrivning}_{\text{nyinvestering}_{2005}}$$

For de resterende 39 år får selskabet hvert år forrentningen for hele året samt den årlige afskrivning.

Energitilsynets sekretariat har tilsvarende beregnet de årlige tilladte forøgelser i selskabernes reguleringspris. Det er for hvert af årene 2005- 2009 sket ved at dividere den tilladte stigning i de oprindelige DONG Energys elnetselskabers indtægtsramme med mængden af transporteret el i det oprindelige DONG Energys elnetselskab.

For 2009 kendes alene den årlige transporterede mængde el i det fusionerede selskab, dvs. DONG Energy Eldistribution A/S. For 2010 og frem har Energitilsynets sekretariat estimeret den årlige tilladte forhøjelse i DONG Energy Eldistribution A/S reguleringspris som følge af idriftsættelsen af selskabets nødvendige nyinvesteringer under den forudsætning, at selskabets transport af elektricitet forbliver konstant på 9.001.783.000 kWh (niveau i 2009) over perioden 2019 – 2048.

Sekretariatets bemærkninger og afgørelse

Energitilsynets sekretariat vurderer, at DONG Energy Eldistribution A/S anlægsinvesteringer er nødvendige nyinvesteringer, jf. indtægtsrammebekendtgørelsen, § 2, stk. 1 nr. 13.

DONG Energy Eldistribution A/S har oplyst, at selskabet ikke forventer stigninger i de leverede mængder elektricitet pga. investeringerne i kabellægningen.

Ud fra oplysningerne fra DONG Energy Eldistribution A/S om kabellægningsprojekterne 2005-2009 har Energitilsynets sekretariat i tabellerne 2a-4a, tabellerne 2b-4b og tabellerne 2c-4c beregnet

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 4 af 23

stigningerne i de 3 oprindelige DONG elnetselskabers indtægtsramme og reguleringspris for perioden 2005-2048.

[Tabeller udeladt]

Afgørelse

Energitilsynets sekretariat hæver DONG Energy Eldistribution A/S' reguleringspris som følge af investeringerne i kabellægning 2005-2009, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 1 nr. 1 (nødvendige nyinvesteringer).

Forhøjelsen for DONG Energy Nord Elnet A/S fremgår af tabel 1a. Forhøjelsen for DONG Energy Frederiksberg Elnet A/S fremgår af tabel 1b. Forhøjelsen for DONG Energy City Elnet A/S fremgår af tabel 1c. *[Energitilsynet har telefonisk oplyst til Energiklagenævnet, at der rettelig skulle have været henvist til tabel 2a, 2b og 2c].* [...]”.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH –EKN

Side 5 af 23

Afgørelsen af vedlagt som bilag 1.

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager finder, at afgørelsen af 2. februar 2011 skal hjemvises til Energitilsynet med henblik på, at der fastsættes forhøjelser af selskabets reguleringspris, således at indtægtsrammen vil variere i forhold til mængden af transporteret elektricitet. Klager er uenig i den metode, som Energitilsynet har anvendt til at beregne forhøjelsen af reguleringsprisen. Klager finder, at beregningen i medfør af indtægtsrammebekendtgørelsen skal fastsættes som faste tillæg til reguleringsprisen og ikke som faste tillæg til indtægtsrammen. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Det er et grundlæggende princip i den økonomiske regulering af elnetselskaberne, at selskabernes indtægtsrammer udgøres af produktet af reguleringsprisen og de leverede mængder af el opgjort i kilowatttimer. Reguleringsprisen er det faste element i reguleringen og kan alene ændres gennem forhøjelser eller reduktioner i en række specifikt regulerede situationer, herunder i forbindelse med en netvirksomheds foretagelse af nødvendige nyinvesteringer, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 1, nr. 1. Reguleringsprisen fastsættes således med henblik på at kunne udregne indtægtsrammen, som først endeligt kan opgøres, når mængden af leveret elektricitet kendes. Indtægtsrammen vil herefter udgøres af produktet af den nye reguleringspris ganget med de transporterede mængder.
- Det følger klart af indtægtsrammebekendtgørelsens § 3, at indtægtsrammen er afledt af den gældende reguleringspris og de til enhver tid

transporterede mængder el. Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 3, stk. 5, § 7, § 13, § 14, § 17, stk. 2, § 19 og § 22, stk. 5, at det er reguleringsprisen, Energitilsynet kan ændre, når Energitilsynet træffer afgørelse om at forhøje eller reducere et netselskabs økonomiske ramme, hvorefter indtægtsrammen udledes af den nye reguleringspris ganget med de leverede mængder elektricitet. Afgørelsen af 2. februar 2011 følger imidlertid ikke dette grundlæggende princip, da tilsynet ikke beregner forhøjelsen som faste tillæg til reguleringsprisen, men som faste krone-tillæg i forhold til indtægtsrammen. I stedet vil det være de estimerede forhøjelser af reguleringsprisen, der fremgår af afgørelsen, som ændrer sig i takt med udviklingen i de transporterede mængder el i nedadgående retning i tilfælde af stigende aktivitetsniveau, og i opadgående retning i tilfælde af faldende aktivitetsniveau. I tabel 4d i afgørelsen er de opgjorte forhøjelser af reguleringsprisen dermed alene en model-teknisk størrelse, som reelt ikke anvendes til noget i forhold til de løbende beregninger af og udviklinger i klagers indtægtsramme, som skal ske i medfør af bestemmelserne i bekendtgørelsen. Dermed elimineres den afledte effekt, som variationer i de transporterede mængder el i medfør af bekendtgørelsen skal have på indtægtsrammen. I Energitilsynets metode udledes reguleringsprisen ud fra størrelsen på indtægtsrammen.

- Energitilsynet henviser til bestemmelsen i bekendtgørelsens § 13, stk. 2, til støtte for den anvendte metode. Det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at tillægget til den økonomiske ramme skal ske gennem en forhøjelse af reguleringsprisen og ikke gennem indtægtsrammen. Derudover er der i bekendtgørelsens § 3, stk. 5, indsat en direkte henvisning til § 13 om forhøjelse af reguleringsprisen som følge af nødvendige nyinvesteringer. Bestemmelsen i § 13, stk. 2, kan derfor ikke udlægges som om, den indebærer et brud med det grundlæggende princip i § 3. Når det af bestemmelsen fremgår, at mankoen skal dækkes, skal dette efter bestemmelsens ordlyd forstås i forhold til de eventuelle indtægter, som en netvirksomhed opnår i forbindelse med foretagelsen af en nødvendig nyinvestering. Disse indtægter, f.eks. fra salg af de skottede elkabler, skal fratrækkes anlægssummen ved opgørelsen af den tilladte forhøjelse af reguleringsprisen. Den af Energitilsynet anvendte metode indebærer ikke fuldt ud budgetsikkerhed for netvirksomhederne. Det er således ikke nødvendigvis korrekt, at den anvendte metode indebærer, at netselskaberne sikres forrentning og afskrivning af den foretagne investering.
- En korrekt anvendelse af bestemmelserne i bekendtgørelsen vil indebære, at der skal fastsættes en forhøjelse af selskabets reguleringspris, som ligger fast og er uafhængig af udviklingen i mængden af

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 6 af 23

transporteret el, således at det er indtægtsrammen, der vil udvikle sig i takt med ændringer i de leverede mængder. I den økonomiske regulering af netvirksomhederne er det et grundlæggende princip, at indtægtsrammen udvikler sig i takt med de leverede mængder, da øgede mængder vil medføre et øget behov for forstærkninger af elnettet. Mængdereguleringen af indtægtsrammen sikrer, at anlægsinvesteringerne kan finansieres over forbrugernes tariffer. Investeringer til forstærkninger berettiger ikke til forhøjelse af reguleringsprisen, således som det er tilfældet med f.eks. nødvendige nyinvesteringer, men efterfølgende foretagelse af forstærkninger er et resultat af øgede mængder, sikrer reguleringen alligevel, at indtægtsrammen løftes. Når det følger af bekendtgørelsen, at forhøjelser af indtægtsrammen skal ske gennem faste tillæg til reguleringsprisen og ikke indtægtsrammen, indebærer det, at indtægtsrammen forøges i takt med stigende mængder og deraf følgende stigende behov for forstærkninger. Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 13, stk. 2, har ikke betydning i forhold til det grundlæggende princip om mængderegulering af indtægtsrammen. Bestemmelsen indebærer, at eventuelle indtægter, som en netvirksomhed opnår i forbindelse med foretagelsen af en nødvendig nyinvestering, skal fratrækkes anlægssummen ved opgørelsen af den tilladte forhøjelse af reguleringsprisen.

- I forhold til fremtidige forstærkninger af elnettet er det relevant, at mængdeudviklingen også slår igennem i forhold til de tillæg til reguleringsprisen, der gives i forbindelse med nødvendige nyinvesteringer. I modsat fald vil der reelt ske en udhuling af netvirksomhedernes mulighed for finansiering af de løbende netforstærkninger, da reguleringsprisen ikke vil afspejle den reelle gennemsnitsomkostning for en transporteret enhed. Dette skyldes, at netforstærkninger i et kabelnet kræver større investeringer end forstærkninger i et luftledningsnet.
- Reguleringsprisen må ikke forveksles med den årlige reguleringspris, der er defineret i bekendtgørelsens § 2, nr. 20. Den årlige reguleringspris anvendes alene til, på grundlag af mængden af leveret elektricitet i de omhandlede år, at opgøre den årlige indtægtsramme i overensstemmelse med det grundlæggende princip i § 3.
- Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 8 kan ikke udlægges på den måde, at den skulle åbne mulighed for, at Energitilsynet bagudrettet kan justere på reguleringsprisen, således at den beregnet i forhold til de leverede mængder elektricitet kan bringes til at stemme med det faste tillæg til indtægtsrammen. Reguleringsprisen ligger som udgangspunkt fast, jf. bestemmelserne i § 3 og § 2, nr. 14, og kan kun ændres i overensstemmelse med bestemmelsen i § 3, stk. 5, der udtømmende

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 7 af 23

opremser, i hvilke situationer reguleringsprisen kan hæves eller sænkes. Energitilsynet anvender i den forbindelse alene metoden med faste tillæg til indtægtsrammen i forhold til bestemmelsen i bekendtgørelsens § 13, der bl.a. vedrører nødvendige nyinvesteringer. Ellers henholder Energitilsynet sig til det grundlæggende princip i bekendtgørelsens § 3, hvorefter der foretages en forhøjelse eller reduktion af reguleringsprisen med den effekt, at udviklingen i de leverede mængder elektricitet slår fuldt igennem ved opgørelsen af den samlede indtægtsramme. Indtægtsrammen opgøres herefter på grundlag af den ændrede reguleringspris. Der er ikke hjemmel i bekendtgørelsen til at anvende afvigende metoder i forhold til de forskellige muligheder anført i § 3, stk. 5, for justeringer af reguleringsprisen.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

- Det kan ikke udledes klart af Energitilsynets høringsmateriale fra 2005, at den beregning, der sker vedrørende opgørelsen af forhøjelsen af reguleringsprisen, er en modelberegning ud fra en antagelse om uændrede leverede mængder elektricitet. Det fremgår flere steder klart af både høringsudkastet af 14. februar 2005 og af vejledning af 18. maj 2005 til bekendtgørelsen, at det er reguleringsprisen, der forhøjes, hvilket umiddelbart må fortolkes i overensstemmelse med det grundlæggende princip i bekendtgørelsens § 3. Det fremgår videre af vejledningen af 18. maj 2005 til bekendtgørelsen, at der ved opgørelsen af forhøjelsen af reguleringsprisen efter Energitilsynets opfattelse skal korrigeres for den forventede stigning i mængden af leveret elektricitet, der er en følge af foretagelsen af den nødvendige nyinvestering. Dette er dog væsentligt forskelligt fra den metode, som Energitilsynet har anvendt i indeværende sag, hvor tilsynet korrigerer for den totale udvikling i mængden af leveret elektricitet, selvom denne udvikling ikke har noget med den gennemførte nødvendige nyinvestering at gøre. Klager har således ikke haft forventning om, at den gennemførte nødvendige nyinvestering i sig selv medfører ændringer i den leverede mængde af elektricitet.
- Reguleringsprisen er ikke alene en regneteknisk størrelse. ELFOR-aftalen og elforsyningslovens² § 69, stk. 2, og § 70, stk. 2, kan derfor ikke udlægges, som Energitilsynet udlægger dem. Baggrunden for, at der i aftalen og de to bestemmelser er særlig fokus på netvirksomhedernes mulighed for at opnå forrentning af kapitalen, er, at sondringen mellem fri og bunden kapital blev ophævet med den nye regulering i 2004. Det ville som udgangspunkt have ført til stigende tariffer, hvis netvirksomhedernes samlede kapital skulle have været forrentet med det forudsatte niveau svarende til den lange danske obligations-

Side 8 af 23

² Nugældende lovbekendtgørelse 516 af 20. maj 2010 med senere ændringer.

rente plus 1 procentpoint. Da der imidlertid samtidig var enighed om, at tariffjerne i faste priser ikke måtte stige, indebar den nye regulering, at netvirksomhederne i en periode ikke kunne opnå den forudsatte forrentning af kapitalen, indtil det tidspunkt, hvor løbende effektiviseringer og prisudviklingen ville bringe forrentningen op på det forudsatte niveau. Der var derfor særlig anledning i ELFOR-aftalen og i elforsyningsloven til at understrege, at kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, i modsætning til netvirksomhedernes samlede kapital, fortsat skulle kunne forrentes og afskrives. Det beror således på en misforståelse, når Energitilsynet tolker, at sondringen i ELFOR-aftalen og i elforsyningsloven skyldes, at netvirksomhederne på grund af udviklingen i de leverede mængder elektricitet ikke kunne have sikkerhed for at opnå den forudsatte forrentning. Det følger heraf, at tilsynet ikke kan konkludere, at forhøjelser af reguleringsprisen, som vedrører nødvendige nyinvesteringer, skal holdes fri af fremtidige udviklinger i den leverede mængde elektricitet.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 9 af 23

- Den økonomiske regulering af elnetselskaberne blev taget op til fornyet vurdering på lovgiverniveau i 2008/2009. Dette medførte en række justeringer og præciseringer af de centrale lovbestemmelser om den økonomiske regulering, som blev gennemført ved lov nr. 386 af 20. maj 2009 om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning. I den forbindelse fremgik det bl.a. af forarbejderne til lovændringen³, at lovforslaget vedrørte prisreguleringen for de naturlige monopoler omfattet af elforsyningsloven og naturgasloven, det vil sige bl.a. netvirksomhederne. Det fremgik endvidere, at der på elsiden ikke blev ændret ved de grundlæggende principper for indtægtsrammereguleringen. Det blev i den forbindelse bemærket, at indtægtsrammen for netvirksomheder består af en reguleringspris pr. transporteret mængde kWh ganget med den transporterede mængde strøm, og at denne regulering er robust og tager højde for selskabernes aktivitetsændringer. Det er dermed reflekteret i lovgrundlaget, at det grundlæggende princip i bekendtgørelsens § 3 er fundamentalt for den økonomiske regulering af netvirksomhederne.
- Der er ikke nogen modstrid mellem det grundlæggende princip om, at indtægtsrammen udledes af reguleringsprisen og varierer i takt med udviklingen i den leverede mængde el, og bestemmelserne om, at kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, skal kunne forrentes og afskrives. Der er en række faktorer i reguleringen, som netvirksom-

³ Lovforslag nr. 3 som fremsat den 8. oktober 2008 om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning. Lovforslaget er offentliggjort på hjemmesiden: www.retsinformation.dk

hederne under alle omstændigheder er underlagt, og som kan påvirke indtægtsrammen. Dette gælder også i forhold til forhøjelse af reguleringsprisen. Reglerne om merforrentning og benchmarking gælder parallelt med bestemmelserne om forrentning og afskrivning af nødvendige nyinvesteringer, og disse bestemmelser vil dermed over tid kunne påvirke størrelsen af en godkendt forhøjelse af reguleringsprisen/indtægtsrammen, forudsat at forhøjelsen af reguleringsprisen indregnes som en del af netvirksomhedens reguleringspris. På tilsvarende vis må det imidlertid gælde, at det grundlæggende princip også vil finde anvendelse parallelt med bestemmelserne om forrentning og afskrivning af nødvendige nyinvesteringer. Hvis der havde været tilsigtet en fravigelse af det grundlæggende princip, burde dette have været anført specifikt i bestemmelserne.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 10 af 23

Energitilsynets udtalelse til sagen

Energitilsynet finder, at sagen er behandlet korrekt, og at den anvendte metode også er korrekt. Energitilsynet vurderer, at afgørelsen af 2. februar 2011 sikrer, at klager opnår dækning af afskrivninger og forrentning af investeret kapital, præcis som loven forudsætter. Energitilsynet finder derfor, at afgørelsen af 2. februar 2011 skal stadfæstes. Til støtte herfor har Energitilsynet navnlig anført følgende:

- Forhøjelsen af klagers indtægtsramme er givet som et individuelt beløb, der skal indregnes i reguleringsprisen for hvert år af investeringens levetid. Dette beløbs størrelse sikrer netop afskrivninger og forrentning af den investerede kapital, som det er forudsat i ELFOR-aftalen og udmøntet i indtægtsrammebekendtgørelsen. Ved metoden indregnes forhøjelsen for en nødvendig nyinvestering først i reguleringsprisen for et år, når årets leverede mængde er kendt. Metoden hindrer, at forhøjelsen for den nødvendige nyinvestering bliver større eller mindre, hvis den leverede mængde vokser eller aftager.
- Reguleringsprisen er fastlagt som grundkomponent for indtægtsrammen for at sikre en overholdelse af ELFOR-aftalen, som udmøntet ved elforsyningslovens § 70, stk. 2. ELFOR-aftalen fastslår, at de gennemsnitlige nettatariffer pristalsreguleret ikke må stige. ELFOR-aftalen slår samtidig fast, at kapital til finansiering af nødvendige nyinvesteringer skal kunne forrentes og afskrives. Af elforsyningslovens § 69, stk. 2, følger, at Energiministeren fastsætter de regler, under hvilke forrentning af kapital kan indregnes i elnetselskabernes priser. Det følger imidlertid af lovbemærkningerne til bestemmelsen⁴, at der sondres

⁴ Lovforslag nr. 236 om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning fremsat den 21. april 2004. Lovforslaget er offentliggjort på hjemmesiden: www.retsinformation.dk.

mellem en forrentning af den ordinære kapital og forrentning af nødvendige nyinvesteringer. Dette fortolker Energitilsynet således, at forrentningen af elnetselskabers kapital svinger i takt med, at indtægtsrammen svinger med den leverede mængde, som det er udformet i indtægtsrammebekendtgørelsens § 3, stk. 1. Imidlertid skal forhøjelserne for nødvendige nyinvesteringer ligge fast som et beløb, der sikrer forrentningen af nyinvesteringen.

- Det følger af indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2, at en nødvendig nyinvestering skal føre til en forhøjelse af reguleringsprisen. Reguleringsprisen udmeldes af Energitilsynet, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 2, nr. 14. Derudover angiver bekendtgørelsen ingen beskrivelse af, hvordan dette skal foregå. Energitilsynet finder, at reguleringsprisen er en regneteknisk størrelse, der beskriver den gennemsnitlige opkrævningsmulighed pr. kWh. Reguleringsprisen er ikke lig med den tarif, virksomheden kan opkræve hos forbrugerne. Forhøjelse af reguleringsprisen skal sikre at mankoen dækkes, jf. § i bekendtgørelsens 13, stk. 2. Det er Energitilsynets vurdering, at det er afgørende at sikre, at forhøjelsen af netselskabets reguleringspris sikrer netop de afskrivninger og den forrentning af den investerede kapital, som indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2, foreskriver.
- Energitilsynet har fastlagt en praksis i forbindelse med alle reguleringsprisforhøjelser ved nødvendige nyinvesteringer, som har været benyttet siden 2005, og der er siden truffet et betydeligt antal afgørelser i overensstemmelse hermed. Branchen har ikke tidligere påklaget eller afgivet bemærkninger hertil. Metoden for beregningen af forhøjelser ved nødvendige nyinvesteringer blev derimod fastlagt i foråret 2005 i dialog med branchen. Beskrivelse af metoden blev ved brev af 14. februar 2005 sendt i høring hos brancheorganisationen Dansk Energi, som klager (dengang NESAs Net) er medlem af.
- Af høringsmaterialet fremgår, at Energitilsynet ved nødvendige nyinvesteringer beregner de beløb, der sikrer afskrivning og forrentning af den investerede kapital, og at beregningen af forhøjelsen af reguleringsprisen er en modelberegning ud fra en antagelse om uændrede leverede mængder elektricitet. Energitilsynet indregner først forhøjelsen i reguleringsprisen i forbindelse med, at et års reguleringspris efterfølgende gøres endeligt op, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 8. Metoden sikrer dækning af afskrivninger og forrentning ved en nødvendig nyinvestering og fører til, at et elnetselskab skal have forhøjet sin opkrævningsmulighed med et beløb, der svarer hertil. Når dette beløb skal indregnes som et tillæg til reguleringsprisen, må beløbet i kroner deles med mængden af leveret el, da reguleringsprisen er den

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 11 af 23

gennemsnitlige pris pr. leveret kWh, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 2, nr. 14. Tillægget til reguleringsprisen er således et gennemsnit pr. kWh af det beløb, der dækker afskrivninger og forrentning af den investerede kapital. Beregningen af forhøjelsen af reguleringsprisen forudsætter, at den leverede mængde el kendes for alle år i nyinvesteringens levetid. Da den mængde el, et selskab leverer et givet år, først er kendt efter årets udgang, kan Energitilsynet, når et års leverede mængde er opgjort, omregne det beløb, der dækker en nødvendig nyinvesterings afskrivninger og forrentning, til et tillæg til reguleringsprisen. Dermed sikres det, at et selskab nøjagtigt får dækket sin mako.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

- Det er Energitilsynets vurdering, at det ikke er hensigten med indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2, at forhøjelser af reguleringsprisen for nødvendige nyinvesteringer skal svinge med den leverede mængde el. Formålet med forhøjelsen er, at sikre afskrivning og forrentning af investeringskapitalen i fremtidige år. Forhøjelsen svarer således til, at den investerede kapital kan forrentes og afskrives, hvilket sikres ved Energitilsynets metode. Metoden er ikke i modstrid med Energistyrelsens vejledning til indtægtsrammebekendtgørelsen. Hvis et fast tillæg til reguleringsprisen skulle sikre dette, ville det føre til en ny beregningsmodel, hvor tillægget eksempelvis blev fastlagt på baggrund af en prognose for udviklingen i den leverede mængde. En sådan model ville ikke være i overensstemmelse med princippet om, at det er mankoen, der skal dækkes. Endvidere bemærkes, at en regulering af nødvendige nyinvesteringer baseret på prognoser for leverede mængde el vil være regulatorisk uhensigtsmæssig og ville kunne forordre årlige efterreguleringer for at sikre, at mankoen dækkes.
- Det er ikke meningen, at forhøjelsen ved en nødvendig nyinvestering hverken direkte eller indirekte skal bidrage til indtjening med henblik på at dække omkostninger eller forrentning, der ikke hidrører fra investeringen. Beløb, der vedrører almindelig drift, inklusiv netforstærkninger er indeholdt i den oprindelige indtægtsramme. Såfremt den leverede mængde stiger, vil klagers indtægtsramme også stige. Blot vil de forhøjelser, der er givet direkte for nødvendige nyinvesteringer, ikke stige. I forhøjelsen, der gives, er der derudover indregnet meromkostninger til almindelig drift af nyinvesteringen, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2. Dertil kommer, at det rimeligvis må forventes, at et selskab ikke etablerer et anlæg med en levetid på 40 år uden at sikre, at anlægget har nødvendig kapacitet til at håndtere de mængder el, selskabet forventer at skulle transportere.

Side 12 af 23

- Det fremgår hverken af elforsyningsloven, indtægtsrammebekendtgørelsen eller ELFOR-aftalen, at stigende omkostninger til netforstærkning skulle være argumentet for, at indtægtsrammen er knyttet til den leverede mængde el. Konstruktionen med en reguleringspris og mængdefølsom indtægtsramme har derimod sit udspring i ELFOR-aftalen, der foreskriver, at den gennemsnitlige pris rensat for prisudviklingen ikke må stige. Dette er udmøntet i elforsyningsloven ved, at den gennemsnitlige tarif i faste priser ikke må stige. Indtægtsrammen må kun stige med de beløb, der er nødvendige for at sikre afskrivninger og forrentning af nødvendige nyinvesteringer, jf. elforsyningslovens § 70, stk. 2. Såfremt forhøjelsen for en nødvendig nyinvestering var mængdeafhængig, og der var fald i den leverede mængde, ville forhøjelsen ikke svare til et beløb, der gav mulighed for at forrente og afskrive investeringen, som det kræves, jf. bestemmelsen. Indtægtsrammen skal derfor som udgangspunkt svinge med mængden, mens forhøjelser for nødvendige nyinvesteringer skal være et bestemt beløb. Indregningen i reguleringsprisen kan derfor først opgøres efter årsafslutningen, da beløbet så kan opgøres som et gennemsnit pr. kWh. Reguleringsprisen er endvidere ikke nævnt i lovgrundlaget. Den er alene nævnt i bekendtgørelsen, hvor den kun er defineret som den gennemsnitlige pris pr. kWh leveret elektricitet, der udmeldes af Energitilsynet til virksomheden, jf. § 2, nr. 14, i bekendtgørelsen.
- Et selskabs indtægtsramme er et produkt af reguleringsprisen og den faktisk leverede mængde el. Ved at lave en ren forhøjelse af reguleringsprisen uafhængigt af, hvordan de leverede mængder udvikler sig, vil det beløb, et selskab kunne opkræve til at dække sine afskrivninger og forrentning af en nødvendig nyinvestering, afhænge af, hvorvidt den leverede mængde el stiger eller falder. Dette ville være et brud på indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2. Konsekvensen heraf vil forventeligt være, at et selskab, der ender med omkostninger, det ikke kan få dækket, kunne anmode om at få dem dækket med henvisning til indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2. Ved en metode, hvor der beregnes en forhøjelse af reguleringsprisen uafhængigt af udviklingen i de leverede mængder, er der risiko for, at dette kan give en ren fordel for selskaberne. Energitilsynet har ved udformningen af praksis søgt at undgå dette. Derfor er forhøjelserne af reguleringsprisen fastsat som et beløb i kroner, og indregnes i reguleringsprisen efter den leverede mængde er kendt. Dette sikrer en væsentlig regulatorisk robusthed, da et selskab netop får dækket sine afskrivninger og sin forrentning. Den anvendte metode hindrer, at forhøjelsen for en nødvendig nyinvestering svinger med den leverede mængde.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 13 af 23

- Selv moderate ændringer i den leverede mængde vil føre til en væsentlig ændring af det beløb, klager kan opkræve hos kunderne. Energitilsynets beregninger viser, at såfremt den leverede mængde el antages at vokse 1 pct. årligt i investeringens levetid, vil den samlede forhøjelse for den nødvendige nyinvestering blive 219 mio. kr. højere, hvis reguleringsprisforhøjelsen blev lagt fast på baggrund af de leverede mængder i 2009. Afskrivningerne på den investerede kapital er konstante. Det er samtidig ikke overfor Energitilsynet dokumenteret af hverken klager eller elnetbranchen generelt, at omkostningerne ved at drive anlægget skulle stige med en faktor 1:1 ved stigende mængder transporteret el. Dermed ville de omtalte 219 mio. kr., efter Energitilsynets vurdering være en ekstra indtægt, der er urelateret til investeringsomkostningerne ved den nødvendige nyinvestering. Omvendt ville et årligt fald på 0,5 pct. i den leverede mængde medføre en manglende forhøjelse i form af manglende forrentning og afskrivninger på kr. 97 mio., omkostninger selskabet ikke vil kunne få dækket.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 14 af 23

Retsgrundlaget

Energitilsynet forhåndsgodkendte i august 2005 og marts og april 2007, at de foretagne kabellægninger var nødvendige nyinvesteringer i indtægtsrammebekendtgørelsens forstand. Af dagældende indtægtsrammebekendtgørelsen nr. 1520 af 23. december 2003 med senere ændringer fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved følgende begreber:

...

4) *Forrentning*: Virksomhedens resultat før finansielle poster og skat, dvs. årets driftsmæssige indtægter minus årets driftsomkostninger, afskrivninger og opkrævet underdækning, jf. nr. 19.

...

7) *Indtægtsramme*: Økonomisk ramme for hver enkelt virksomhed i et reguleringsår.

8) *Leveret elektricitet*: Antal kWh leveret til slutbruger eller anden aftager.

...

13) *Nødvendige nyinvesteringer*:

- a) Kabellægning, der sker af hensyn til forsyningsssikkerheden eller ud fra andre væsentlige samfundsmæssige hensyn.

b) Andre netinvesteringer, der gennemføres i samarbejde med den systemansvarlige virksomhed, jf. elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 8.

c) Nyinvesteringer, dvs. investeringer i helt nye forsyningsområder og væsentlige forstærkninger af nettet, der er begrundet i forsyning af nye og/eller større forbrugere eller i aftag af elektricitet fra nye og/eller større produktionssteder.

14) *Reguleringsprisen*: Den gennemsnitlige pris pr. kWh leveret elektricitet, der udmeldes af Energitilsynet til virksomheden.

...

20) *Årlig reguleringspris*: Gennemsnit af en virksomheds reguleringspriser i et reguleringsår.

21) *Årligt rådighedsbeløb*: Gennemsnit af en virksomheds rådighedsbeløb i et reguleringsår.

[...]

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 15 af 23

Kapitel 3

Beregning af indtægtsrammer, reguleringspriser og rådighedsbeløb

§ 3. Til netvirksomheder udmelder Energitilsynet årligt en indtægtsramme for hver virksomhed, første gang for 2005, med henblik på dækning af de i elforsyningslovens § 69, stk. 1, nævnte omkostninger. Indtægtsrammen beregnes på baggrund af hver virksomheds reguleringspris pr. den 1. januar i det pågældende år og virksomhedens budget for leveret elektricitet (kWh) for året. Indtægtsrammen udgør det maksimale beløb, som virksomheden i et reguleringsår kan oppebære i form af driftsmæssige indtægter ved uændret aktivitetsniveau, i forhold til det budgetterede, og ved uændret reguleringspris, i forhold til reguleringsprisen pr. den 1. januar i reguleringsåret.

Stk. 2. Grundlaget for beregningen af reguleringsprisen er virksomhedens driftsmæssige indtægter, jf. § 2, nr. 2, i 2004 divideret med den leverede mængde elektricitet i 2004.

...

Stk. 5. Reguleringsprisen ændres efterfølgende i medfør af §§ 7, 13 og 14, § 17, stk. 2, § 19 og § 22, stk. 5.

...

[...]

§ 8. Efter udgangen af et reguleringsår udmelder Energitilsynet bagudrettet for det forgangne reguleringsår en årlig reguleringspris, jf. § 2, nr. 20, til hver virksomhed og til transmissionsvirk-

somheder tillige et årligt rådighedsbeløb, jf. § 2, nr. 21. Disse priser og beløb kan senere sænkes, jf. § 14.

[...]

Kapitel 4

Forhøjelse eller sænkning af reguleringspriser og rådighedsbeløb

§ 13. Energitilsynet kan hæve reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet for en virksomhed som følge af:

- 1) Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer.
- 2) Væsentligt øgede omkostninger som følge af krav pålagt af myndighederne eller den systemansvarlige virksomhed.
- 3) Væsentligt øgede omkostninger til nettab som følge af stigende elpriser.

Stk. 2. Forhøjelse af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet sker efter ansøgning, såfremt virksomheden dokumenterer, at der ikke inden for de med investeringen, jf. stk. 1, nr. 1, forbundne driftsomkostninger, indtægter og besparelser er tilstrækkelig grundlag for at sikre afskrivning og forrentning svarende til den toneangivende lange byggeobligationsrente plus 1 procentpoint af investeringen. Forhøjelsen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skal sikre, at mankoen dækkes. Afskrivning og forrentning af nødvendige nyinvesteringer kan indregnes i reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet fra idriftsættelsestidspunktet af aktivet.

Stk. 3. Energitilsynet kan i medfør af elforsyningslovens § 76, stk. 4, fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration.

...

[...]”.

Indtægtsrammebekendtgørelsen er udstedt i medfør af bl.a. § 69, stk. 2, og § 70, stk. 2 og 3, i elforsyningsloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003, som ændret ved § 1 i lov nr. 494 af 9. juni 2004. Af bestemmelserne i §§ 69 og 70 fremgik bl.a. følgende:

”[...]

§ 69. Priserne for ydelser fra de kollektive elforsyningsvirksomheder fastsættes under hensyntagen til virksomhedernes nødvendige omkostninger til indkøb af energi, lønninger, tjenesteydelser, administration, vedligeholdelse, andre driftomkostninger og afskrivninger samt forrentning af kapital og under hensynta-

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH –EKN

Side 16 af 23

gen til de andre indtægter, som opnås ved driften af den bevillingspligtige virksomhed. Ved nødvendige omkostninger forstås omkostninger, som virksomheden afholder ud fra driftsøkonomiske overvejelser med henblik på at opretholde en effektiv drift. Ved fastsættelsen af priser tages desuden hensyn til udgifter, som afholdes som følge af, at virksomhederne hæfter for gældsforpligtelser stiftet inden den 1. januar 2000 eller udgifter som følge af, at en netvirksomhed stiller sikkerhed til fordel for en elproduktionsvirksomhed, som helt eller delvis ejes af netvirksomheden, når sikkerhedsstillelsen kun omfatter gældsforpligtelser, som elproduktionsvirksomheden påtager sig med henblik på restfinansiering af anlægsarbejder påbegyndt inden den 29. april 1999. Priserne for ydelser fra en kollektiv elforsyningsvirksomhed må ikke stige som følge af det vederlag, der erlægges ved overdragelse af virksomheden.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om beregning af driftsmæssige afskrivninger og om opgørelsen af virksomhedernes nødvendige kapital samt regler om, på hvilke betingelser der i priserne kan ske indregning af forrentning af kapital efter stk. 1. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, hvordan der ved fastsættelsen af priserne efter stk. 1 skal tages hensyn til andre indtægter, som virksomhederne opnår ved driften af den bevillingspligtige aktivitet. Økonomi- og erhvervsministeren kan endvidere fastsætte regler om regnskabsmæssig adskillelse mellem forskellige aktiviteter samt regler om kollektive elforsyningsvirksomheders regnskabsføring og budgettering, herunder at kollektive elforsyningsvirksomheder skal udarbejde, lade revidere og offentliggøre årsrapporter i overensstemmelse med bestemmelserne i årsregnskabsloven.

§ 70. Priser for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser fastsættes i overensstemmelse med de i stk. 2 nævnte indtægtsrammer. Rammerne fastsættes med henblik på dækning af de i § 69 nævnte omkostninger ved en effektiv drift af virksomheden.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter regler om indtægtsrammer for alle berørte virksomheder for et nærmere angivet antal år. Som led i denne regulering sikres det, at tariffjerne i faste priser regnet som et gennemsnit ikke stiger i forhold til tariffjerne pr. 1. januar 2004, idet kapital, der finansierer nødvendige nyinvesteringer, dog fortsat skal kunne forrentes og afskrives. Over- og underdækning for perioden fra den 1. januar 2000 til den 31. december 2003 påvirker ikke det i 2. pkt. nævnte loft.

Stk. 3. Inden for de i stk. 2 nævnte rammer fastsætter Energitilsynet årligt en indtægtsramme for hver af de berørte virksom-

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 17 af 23

heder under hensyntagen til den enkelte virksomheds effektiviseringspotentialer. Ministeren kan fastsætte regler om, at der ved opgørelse af effektiviseringspotentialer skal tages hensyn til kvaliteten af den transport af elektricitet med tilhørende ydelser, som virksomheden skal gennemføre som bevillingshaver, jf. § 20, stk. 1.
...
[...].”

Bestemmelserne i elforsyningslovens §§ 69 og 70 fik ovenstående ordlyd ved vedtagelsen af lovforslag 236 om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning som fremsat den 21. april 2004. Af lovforslaget fremgår bl.a. følgende:

5. september 2011
J.nr 1011-11-3-20
SSH -EKN

Side 18 af 23

”[...]

Til nr. 70

(§ 69, stk. 2)

Ændringen af § 69, stk. 2, 1. pkt., sker som led i opfyldelsen af den politiske aftale om ophævelse af begreberne fri og bunden egenkapital. Da det ved udmøntningen af indtægtsrammereguleringen er lagt til grund, at indskudskapitalen svarer til den frie egenkapital, indebærer ophævelsen af begreberne fri og bunden egenkapital, at der i prismæssig henseende ikke længere sondres mellem indskudskapital og øvrig egenkapital som i den gældende § 69, stk. 2.

Fokus for indtægtsrammereguleringen vil herefter være på forrentning af virksomhedernes nødvendige kapital. Det vil fortsat være nødvendigt at bemyndige økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte regler for opgørelsen af den kapital, der kan anvendes som forrentningsgrundlag ved fastsættelse af priserne efter stk. 1. Med ændringen af § 69, stk. 2 præciseres det, at der vil være tale om den nødvendige kapital til driften af virksomheden. Det følger allerede af bemærkningerne til den gældende lov, at ministeren kan fastsætte et reguleringsmæssigt kapitalbegreb, som er udtryk for det kapitalgrundlag, som er nødvendigt for at drive et net af en bestemt udstrækning.

Efter den politiske aftale skal det endvidere sikres, at elpriserne ikke må stige som følge af ændringen af kapitalbegreberne. Det fremgår derfor også af aftalen med Elfor, at der fastlægges en ny indtægtsrammeregulering, som sikrer, at de indtægter, som selskaberne samlet kan få under den nye regulering ikke overstiger de indtægter, som selskaberne oppebærer på grundlag af tariffen pr. 1. januar 2004 tillagt en inflationsregulering. Den nye regulering forventes at træde i kraft 1. januar 2005.

Reguleringen skal samtidig sikre, at nedsættelser af høje tariffer skaber plads til forhøjelser af lave tariffer, hvor dette findes rimeligt, f.eks. af hensyn til den fremtidige forsyningssikkerhed.

Den nye indtægtsrammeregulering indebærer, at virksomhederne til gengæld for ophævelsen af sondringen mellem fri og bunden egenkapital accepterer, at principperne for forrentning af virksomhedernes kapital ændres. I en overgangsperiode opnår kapitalen en lavere forrentning, indtil det tidspunkt, hvor løbende effektiviseringer og prisudviklingen giver grundlag for en forrentning svarende til renten på langsigtede danske obligationer plus 1 procentpoint. I denne periode må virksomhederne således forvente at opnå en lavere forrentning af den samlede egenkapital end den forrentning, man under den gældende indtægtsrammeregulering kunne opnå af den frie egenkapital. Som det fremgår af den ændrede formulering af § 69, skt. 2, fastsættes de nærmere betingelser, hvorunder dette skal ske, af ministeren. Kapital, som finansierer nyinvesteringer, f.eks. til kabellægning under hensyn til forsyningssikkerheden eller i forbindelse med aktivitetsudvidelser, skal fortsat kunne forrentes og afskrives.

...
[...].

Af Energistyrelsens vejledning af november 2006 om indtægtsrammer side 1 ff. for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven fremgår bl.a. følgende:

”[...]

1 Hovedlinierne i den nye indtægtsrammeregulering

...

Energitilsynet fastsætter årligt en indtægtsramme for hver enkelt virksomhed ud fra virksomhedens budgetterede omsætning. Indtægtsrammen er produktet af en såkaldt **reguleringspris**, der udtrykker den tilladte gennemsnitlige indtægt pr. leveret kWh, og virksomhedens budgetterede leverance af elektricitet til slutbrugere eller andre aftagere. Reguleringen af indtægtsrammen sker via reguleringsprisen. Indtægtsrammen ændrer sig således frit i takt med ændringer i virksomhedens aktivitet.

...

2 Det tidsmæssige forløb i reguleringen

Efter udgangen af et reguleringsår, der altid er et kalenderår, udmelder Energitilsynet en såkaldt ”årlig reguleringspris”, der er et tidsvægtet gennemsnit af virksomhedens reguleringspriser i det forgangne år. Den årlige reguleringspris afspejler såvel årets pris-

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 19 af 23

talsregulering som eventuelle ændringer i reguleringsprisen jf. §§ 13 og 14. Denne årlige reguleringspris skal eventuelt efterfølgende sænkes i medfør af § 14, på baggrund af oplysninger i virksomhedens årsrapport.

...

9 Nødvendige nyinvesteringer

...

En stigning i reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet ved nødvendige nyinvesteringer skal være begrundet i, at selskabet kun ved en prisstigning fuldt ud vil kunne afskrive investeringen og forrente den med en forrentning svarende til den lange byggerente plus 1 procentpoint. Forhøjelsen af reguleringsprisen eller rådighedsbeløbet skal således sikre, at mankoen kan dækkes, jf. § 13, stk. 2, 2. sidste punktum.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 20 af 23

Såfremt anlægget ikke er omfattet af reglerne om nødvendige nyinvesteringer, vil ændringen ikke påvirke reguleringsprisen/rådighedsbeløbet.

Forhøjelse af reguleringsprisen sker efter ansøgning til Energitilsynet. Med henblik på at sikre en smidig administration af reglerne, som giver virksomheden et oplyst grundlag at træffe sin investeringsbeslutning på, anbefales virksomhederne at følge den nedenfor beskrevne procedure:

...

- Energitilsynet vurderer den fremsendte dokumentation. Såfremt dokumentationen og beregningen kan godkendes, hæver Energitilsynet virksomhedens reguleringspris fra idriftsættelsestidspunktet for investeringen.
- Ved længerevarende projekter (f.eks. omfattende kabel-lægning eller omfattende udbygninger), kan virksomheden aftale en periodisk anmeldelse, således at de ovenfor nævnte beregninger kan foretages for grupper af investeringer.

Energitilsynet kan fastsætte nærmere regler for ansøgningerne og for formen og indholdet i den nødvendige dokumentation. Når disse foreligger, vil der her blive etableret et link til reglerne på Energitilsynets hjemmeside.

...

”[...].

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Energiklagenævnet finder i overensstemmelse med klager og Energitilsynet, at denne sag skal behandles efter reglerne i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520 (herefter benævnet indtægtsrammebekendtgørelsen). Nævnet har herved lagt vægt på, at indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520 trådte i kraft den 1. januar 2005, jf. bekendtgørelsens § 25, stk. 1. Bekendtgørelsen blev den 5. november 2009, med virkning fra den 8. oktober 2008, ophævet og erstattet af indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1027 af 2. november 2009, jf. § 33, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1027. Det fremgår af § 33, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1027, at bindende økonomiske dispositioner vedrørende nødvendige nyinvesteringer eller myndighedspålæg, som virksomhederne kan dokumentere er foretaget inden den 8. oktober 2008, i reguleringsmæssig henseende behandles efter de på dispositionstidspunktet gældende regler.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 21 af 23

Det følger af § 3, stk. 1, i indtægtsrammebekendtgørelse nr. 1520, at et elnet-selskabs indtægtsramme beregnes på baggrund af virksomhedens reguleringspris pr. den 1. januar i det pågældende år og virksomhedens budget for leveret elektricitet (kWh) for året. Indtægtsrammen udgør det maksimale beløb, som virksomheden i reguleringsåret kan oppebære i form af driftsmæssige indtægter ved uændret aktivitetsniveau i forhold til det budgetterede, og ved uændret reguleringspris i forhold til reguleringsprisen pr. den 1. januar i reguleringsåret. Energitilsynet kan efter ansøgning forhøje reguleringsprisen på baggrund af en nødvendig nyinvestering, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 1, nr. 1. En forhøjelse af reguleringsprisen skal sikre, at mankoen dækkes, jf. indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2. Anvendelsen af udtrykket "manko" i § 13, stk. 2, skal efter Energiklagenævnets opfattelse forstås således, at det alene er omkostningerne ved nyinvesteringen, der skal dækkes. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at en forhøjelse af reguleringsprisen efter § 13, stk. 1, nr. 1, kun skal sikre afskrivning og forrentning af den foretagne nyinvestering. I overensstemmelse hermed fremgår det af Energistyrelsens vejledning om indtægtsrammer af november 2006, side 12, at Energitilsynet efter anmodning kan hæve reguleringsprisen for at sikre rum til forrentning og afskrivning af nødvendige nyinvesteringer.

Hverken indtægtsrammebekendtgørelsens regler eller forarbejderne til elforsyningslovens § 69 og 70, som bekendtgørelsen er udstedt i medfør af, indeholder nærmere retningslinjer for, hvorledes forhøjelsen af reguleringsprisen til dækning af mankoen konkret skal beregnes. Valget af metode afhænger således af Energitilsynets vurdering af, hvilken metode der bedst muligt sikrer, at mankoen dækkes ved en forhøjelse af reguleringsprisen. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at Energitilsynet er overladt et vidt skøn ved valget af metoden til beregning af forhøjelsen af reguleringsprisen. Energiklagenævnet har i den forbindelse også lagt vægt på bestemmelsen i indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 3, hvoraf fremgår, at Energitilsynet i med-

før af elforsyningslovens § 76, stk. 4, kan fastsætte nærmere regler om ansøgning og dokumentation med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og effektiv administration.

Energitilsynet beregner forhøjelsen af reguleringsprisen efter en modelberegning ud fra en antagelse om uændrede leverede mængder el. Forhøjelsen af reguleringsprisen indregnes først i forbindelse med, at et års reguleringspris efterfølgende gøres endelige op, når årets leverede mængde elektricitet kendes. Energiklagenævnet vurderer, at den valgte metode er egnet til at sikre, at det alene er mankoen, der bliver dækket. Energiklagenævnet finder i lighed med Energitilsynet, at det ikke er hensigten med indtægtsrammebekendtgørelsens § 13, stk. 2, at forhøjelser af reguleringsprisen på baggrund af nødvendige nyinvesteringer skal svinge med den leverede mængde el. Energiklagenævnet finder i øvrigt ikke, at Energitilsynet ved valget af beregningsmetode har inddraget usaglige hensyn, eller at der er påvist væsentlige fejl ved den anvendte metode.

Energiklagenævnet finder således efter en samlet vurdering ikke grundlag for at tilsidesætte Energitilsynets beregningsmetode eller tilsynets konkrete beregning af forhøjelsen af klagers reguleringspris. Energiklagenævnet har her ved lagt vægt på, at Energitilsynet er tillagt et vidt skøn, at den valgte metode er egnet til at beregne en forhøjelse af reguleringsprisen, der alene sikrer en dækning af mankoen, samt at der ikke ses at foreligge oplysninger, der kan føre til, at Energitilsynets skøn i det konkrete tilfælde må anses for urimeligt.

Herefter stadfæstes Energitilsynets afgørelse af 2. februar 2011.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 2. februar 2011 stadfæstes.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 5. september 2011.

Afgørelsen er truffet i henhold til elforsyningslovens § 89.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter elforsyningsloven eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 5.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 22 af 23

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnshoved

/Signe Sara Hildebrandt
Fuldmægtig, cand.jur.

5. september 2011

J.nr 1011-11-3-20

SSH -EKN

Side 23 af 23